

Adana mebusu Ali Münif Bey ve 28 arkadaşının iktisadî buhran sebeble gayrimenkul ihaleleri hakkında 2/42 numaralı kanun teklifi ve Adliye ve İktisat encümenlerinden mürekkep Muhtelit encümen mazbatası

Yüksek Reislige

İki üç senedenberi ziraî mahsulât fiyatlarının maliyet fiyatından da aşağı düşmesinden neşet eden iktisadî buhran memleketimizi de istilâ ederek halkımızın yüzde doksanını teşkil eden çiftçileri borçlarını ödeyemeyecek bir hale getirmiş ve parasızlık yüzünden çiftçinin arazisi ve hayvanatı, çift alât ve edevatı da değerlerini tamamen kaybetmiştir.

Elyevm meri olan icra ve iflâs kanunile bunun yerine kaim olmak üzere B. M. Meclisince müzakere edilmekte olan yeni icra ve iflâs kanunu lâyihası fevkalâde halleri ve iktisadî buhranı nazarı dikkate alarak memleketin bu hallere maruz kalan mıntakalarında İcra Vekilleri kararile icra muamelesinin bir müddeti muayyene için tehir olunabilmesi esas bazı takayyüdatla kabul ve bu bapta hususî ahkâm dahi vâzetmişse de bu esas ve ahkâm memleketin her hangi bir kısmında ve mıntakasında zuhur edecek fevkalâde ahvale ve buhrana mahsus ve munhasır ve tayin edilmiş müddet te pek mahdud olduğundan ve halbuki şimdiki iktisadî buhranın memleketimizin de her tarafında aynı surette şümul ve sirayeti bütçe açıklarile ve bu açıkları kapatmak ve iktisadî muvazeneyi temin etmek için hususî kanunlar vazına mecburiyet hissedilmesile sabit bulunduğundan işbu ahkâmın sırf bağ ve bahçelere ve onlara müteferri emlâke munhasır olmak üzere tevsiî zarurî görülmektedir. Binaenaleyh bu mülâhaza ve mütaleaya müsteniden tanzim edilen kanun lâyihası aşağıya yazılmış olmakla meriyetine muktazi muamelenin ifasına müsaade buyurulması istirham olunur.

KANUN TEKLİFİ

Madde 1 — Paraya çevrilmesi icap eden arazi ve bağ ve bahçe ve bunlara müteferri emlâkin icra kanununun maddei mahsusası mucibince yapılan ikinci müzayede bedeli belediyelerden, ziraat ve ticaret odalarından müntehap birer azadan mürekkep komisyonca tayin edilecek kıymetin yüzde yetmişine baliğ olmadığı takdirde satışı geri bırakılır. Ancak haciz baki kalmakla beraber bu arazi bağ ve bahçe ve müteferriyatının hâkim tarafından takdir olunacak safi hasılatı alacaklıya ait olur.

Madde 2 — İşbu kanun neşri tarihinden itibaren üç sene müddetle caridir.

Madde 3 — İşbu kanun tabii ahvalin hulûl etmiş olması sebeble Hükümet tarafından daha evvel meriyetten kaldırılabilir.

Madde 4 — Bu kanunun icrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Adana	Şebın Karahisar	Denizli	Muğla	İzmir	
Ali Münif	Vasfi Raşit	Yusuf	Hüseyin Avni	Sadettin	
Antalya	Aydın	Mersin	Van	Denizli	Aydın
Dr. Nazifi Şerif	Tahsin	S. Fikri	Hakkı	Dr. Kâzım	Fuat
Aksaray	Bursa	Yozgat	Adana	Urfa	İzmir
Yaşar	Rüşti	S. Sırrı	Ö. Resül	Ali Saip	M. Esat

Izmir <i>Halit</i>	Maraş <i>Abdülkadir</i>	Elâziz <i>Hüseyin</i>	Antalya <i>Rasih</i>	Samsun <i>Emin</i>	Isparta <i>İbrahim</i>
Isparta <i>Kemal</i>	Malatya <i>Reşit</i>	Artvin <i>M. Ali</i>	Kütahya <i>İbrahim</i>	Konya (bir imza okunamadı) <i>Mustafa</i>	

Adliye ve İktisat encümenlerinden mürekkep Muhtelit encümen mazbatası

T. B. M. M.
Muhtelit encümen
Karar № 38
Esas № 2/42

9-VI-1932

İcra ve iflâs kanununun müzakeresi sırasında:

Adana mebusu Ali Münif Bey ve 28 arkadaşı tarafından iktisadî buhran sebeble paraya çevrilmesi icap eden arazi ve bağ ve bahçe ve bunlara müteferri emlâkin ihalelerine bazı kayıtlar ilâvesi hakkındaki teklifleri İktisat ve Adliye encümenlerinden mürekkep muhtelit bir encümünde tetkik ve müzakere olunması Heyeti umumiyenin 6-VI-1932 tarihli celsesinde takarrür etmiş olmakla iki encümenden mürekkep Muhtelit encümen bu gün İktisat encümeni reisi Rahmi Beyefendinin riyasetlerinde içtima ederek Maliye, İktisat ve Ziraat vekilleri ve teklif sahibi beylerin huzurlarile tetkik ve müzakere olundu.

Teklifin mahiyeti: İktisadî buhran sebeble zirai mahsulât fiyatları maliyet fiyatından da aşağı düşmüştür. Halkımızın ekseriyetini teşkil eden çiftçinin arazisi, çift hayvanları, alât ve edevatı ziraiyesi borçları yüzünden yok pahasına elinden çıkmaktadır. Buna çare olmak üzere icra kanunu mucibince paraya çevrilmesi icap eden arazi, bağ ve bahçe ve bunlara müteferri emlâkin icra kanununun maddei mahsusası mucibince yapılan ikinci artırmada belediyelerden, ziraat ve ticaret odalarından müntehap birer azadan mürekkep komisyonca tayin edilecek kıymetin yüzde yetmişine baliğ olmadığı takdirde satışı geri bırakılacağı, ancak haciz baki kalmakla beraber bu emvalin hâkim tarafından takdir olunacak safi hasılatı alacaklıya ait olacağı ve bu kanun üç sene müddetle meri olup hali tabiinin avdeti halinde daha evvelde Heyeti Vekilece mevkii meriyetten kaldırılabilceği şeklinde bir kanun yapılması talebinden ibarettir.

Muhtelit encümen, yaptığı tetkikat ve müzakere neticesinde; bahsolunan vaziyet üzerinde tevakkuf edilecek mahiyette olduğunu esas itibarile kabul eylemiş olup ancak arazi, bağ ve bahçe sahibi olan borçlular hakkında yapılacak bu müsaadeden diğer borçluların mahrum bırakılması doğru olamayacağı gibi bu müsaadelerin ise umumî bir moratoryom tesiri yapması melhuz olup bunun ise memleketin malî ve iktisadî vaziyetleri üzerinde tesir şümulü ne olabileceği ve bilhassa Ziraat bankası ikrazatının bundan ne dereceye kadar müteessir olacağı mülâhazasile bu teklifi kanununun ehemmiyeti derpiş edilerek evvel emirde Hükûmetçe tetkik ve vaziyet teemmül olunarak hal ve icaplara uygun bir tedbiri ihtiva edecek bir kanun lâyihasının bu içtima devresinde Meclise tevdi olunması temennisile Hükûmete tevdi edilnek üzere Makamı Riyasete arz ve takdimine müttefikan karar verilmiştir.

Muhtelit E. Rs.	M. M.	Kâ.	Aza	Aza	Aza	Aza		
Izmir	Trabzon	Bursa	Çanakkale	Kocaeli	Aksaray	Ankara		
<i>M. Rahmi</i>	<i>Raif</i>	<i>Dr. Rasim Ferit</i>	<i>Osman Niyazi</i>	<i>Salâhattin</i>	<i>Yaşar</i>	<i>Eşref</i>		
Aza	Aza	Aza	Aza	Aza	Aza	Aza		
Maraş	Antalya	Bolu	Manisa	İstanbul	Erzincan	Kayseri	Kocaeli	Edirne
<i>Nuri</i>	<i>Haydar</i>	<i>Şükrü</i>	<i>Refik Şevket</i>	<i>A. Hamdi</i>	<i>Abülhak</i>	<i>S. Azmi</i>	<i>Ragıp</i>	<i>Şeref</i>